

INFORMACJA dotycząca ważniejszych zagadnień ROLNICTWA

W GMINIE TRZEMESZNO

WÓJTA MIEJSKA TRZEMESZNO
ul. Gen. Henryka Dąbrowskiego
67-240 Trzemeszno
tel. 61 455 4208

1. Informacje ogólne

Rolnictwo jest tematem i zagadnieniem bardzo szerokim, pozostającym w kompetencji szeregu instytucji, dlatego też tradycyjnie w niniejszej informacji skupiono się przede wszystkim na danych będących w posiadaniu Urzędu.

Gmina Trzemeszno jest gminą miejsko – wiejską, na której zamieszkuje obecnie 14.078 mieszkańców, w tym miasto Trzemeszno liczy 7.542 mieszkańców, a pozostała część, tj. 6.536 osób przypada na teren wiejski. Z rolnictwa utrzymuje się około 40 % mieszkańców naszej gminy. Ogólna powierzchnia miasta i gminy wynosi 17.466,68 ha (174,66 km²), w tym:

- miasto Trzemeszno zajmuje obszar 545,51 ha (5,45 km²) - 3,12 % powierzchni obszaru.
- obszar wiejski wynosi 16.921,17 ha (169,21 km²), co stanowi 96,88 % całego obszaru.

Gmina liczy 21 sołectw i ma charakter przemysłowo-rolniczy. Rolnictwo to jedna z podstawowych gałęzi gospodarki wytwarzająca produkty żywnościowe w wyniku uprawy roślin i hodowli zwierząt. Rolnictwo jako dziedzina gospodarki zasadniczo odróżnia się od innych działów gospodarczych, gdyż uzależnione jest od środowiska geograficznego, w szczególności od ukształtowania powierzchni, rodzaju gleb i oczywiście warunków klimatycznych.

Strukturę gospodarstw i działek do 1 ha na terenie Gminy Trzemeszno na dzień 08.07.2015 r. ilustruje poniższa tabela:

L.p.	Klasa wielkości (powierzchnia)	Liczba gospodarstw	ha fizyczne	ha podstawy podatku	Wymiar podatku	
					przed ulgami	po ulgach
1.	od 0 do 1 ha	1.528	316,4206	207,3057	47.025,00	47.025,00
2.	od 1 do 2 ha	180	250,9271	144,6330	17.449,00	17.307,00
3.	od 2 do 5 ha	135	444,3902	193,9134	22.675,00	21.484,00
4.	od 5 do 7 ha	63	367,8281	162,3691	18.935,00	18.171,00
5.	od 7 do 10 ha	74	623,2967	343,6880	40.414,00	37.456,00
6.	od 10 do 15 ha	109	1.344,5145	909,1464	106.673,00	105.827,00
7.	powyżej 15 ha	220	7.399,1524	5.382,7611	631.625,00	569.987,00
RAZEM:		2.309	10.746,5296	7.343,8167	884.796,00	817.257,00

Pod względem wielkości gospodarstw indywidualnych gmina Trzemeszno utrzymuje się na poziomie średniej krajowej. Gospodarstw małych od 1 ha do 5 ha jest 315 i stanowią one aż 40,33 % udziału w ogólnej liczbie gospodarstw, ale ich udział w powierzchni ogółem

stanowi zaledwie 6,65 %. Gospodarstw rolnych indywidualnych powyższej 15ha jest 220 i mimo że stanowią jedynie 28,17 % w ogólnej liczbie gospodarstw ich udział w ogólnej powierzchni stanowi aż 70,82 %.

Pod względem rodzajów gruntów oprócz gruntów ornych, które stanowią ponad 9 tys. ha na terenie gminy Trzemeszno przeważają użytki zielone oraz rowy i nieużytki.

Rodzaje gruntów (dotyczy osób fizycznych) przedstawia poniższa tabela:

RODZAJ	Powierzchnia fizyczna (ha)	Powierzchnia przeliczeniowa (ha)
1. Grunty orne	9.085,7982	7.964,2021
2. Grunty pod stawami	3,3171	0,6634
3. Grunty rolne zabudowane (łąki i pastwiska)	3,9466	2,331
4. Grunty rolne zabudowane (użytki rolne)	160,76	144
5. Grunty zadrzewione i zakrzewione (łąki i pastwiska)	9,68	3,64
6. Grunty zadrzewione i zakrzewione (użytki rolne)	5,61	2,11
7. Rowy, nieużytki i inne	555,5	0,4913
8. Sady	60,75	57,53
9. Użytki zielone	860,94	424,83

źródło Referat Finansowo-Księgowy Urzędu Miejskiego Trzemeszna

Na terenie gminy Trzemeszno zdecydowana większość powierzchni rolniczej gminy przypada na indywidualne gospodarstwa rolne, ale są też zakłady rolne, które zajmują łączną powierzchnię – 2.858,95 ha. Są to: Mero-Merkur, Gospodarstwa Rolne Kamieniec, Płaczkowo, Kruchowo, Gospodarstwo Rolne Przedsiębiorstwa Przemysłu Ziemiaczanego Trzemeszno.

Rodzaje gruntów i grupy gruntów dotyczących osób prawnych przedstawiają poniższe tabele:

Rodzaje gruntów

Rodzaj	Powierzchnia fizyczna [ha]	Powierzchnia przeliczeniowa [ha]
1. Grunty orne	2.351,5103	2.272,5653
2. Grunty pod stawami	25,9600	5,1920
3. Grunty rolne zabudowane (łąki i pastwiska)	9,6247	10,9821
4. Grunty rolne zabudowane (użytki rolne)	41,0377	47,7745
5. Grunty zadrzewione i zakrzewione (łąki i pastwiska)	17,3835	11,1558
6. Grunty zadrzewione i zakrzewione (użytki rolne)	63,7552	22,3143
7. Rowy, nieużytki i inne	29,0984	0,3092
8. Sady	1,4581	1,8394
9. Użytki zielone	319,1217	347,0681
Razem	2.858,9496	2.719,2007

(* źródło: Referat Finansowo-Księgowy)

Grupy gruntów :

L. p.	Grupa	Ogólna liczba			Pow. fizyczna [ha]	Liczba ha podstawy podatku		
		Kart	gospo d	działek		ogółem	przeliczen	fizycznych
1	od 1 do 2 ha	3	3	0	4,8870	2,7745	2,7745	0,0000
2	od 2 do 5 ha	4	4	0	14,2564	13,1076	13,1076	0,0000
3	od 5 do 7 ha	2	2	0	12,2665	12,9094	12,9094	0,0000
4	od 7 do 10 ha	2	2	0	19,1105	9,7319	9,7319	0,0000
5	od 10 do 15 ha	4	4	0	673,8396	165,6676	165,6676	0,0000
6	powyżej 15 ha	7	7	0	3.314,2479	3.618,2605	3.618,2605	0,0000
7	od 0 do 1 ha	4	0	4	4,2653	0,2389	0,0000	0,2389
Razem		26	22	4	4.042,8732	3.822,6904	3.822,4515	0,2389

(* źródło: Referat Finansowo-Księgowy)

Na terenie Gminy Trzemeszno przeważają grunty średnie. Klasy bonitacyjne gruntów na terenie gminy przedstawiają się następująco:

- klasa II a – powierzchnia ok. 37 ha
- klasa III a – powierzchnia ok. 684 ha
- klasa III b – powierzchnia ok. 1.818 ha
- klasa IV a – powierzchnia ok. 3.535 ha
- klasa IV b – powierzchnia ok. 2.186 ha
- klasa V – powierzchnia ok. 2.226 ha
- klasa VI – powierzchnia ok. 1.334 ha

Grunty słabe o klasie bonitacyjnej V i VI są zwolnione z podatku rolnego, nie mają zatem znaczenia dla zasobności budżetu gminy.

Struktura zasiewów

Według szacunku plonów i zbiorów w roku 2014 ogółem w gospodarce indywidualnej zasiewy na terenie gminy Trzemeszno wynosiły ok. 8400 ha. Na gruntach ornych najczęściej uprawia się zbóż (ok. 6811 ha). Dominującymi uprawami w 2014 r. były mieszanki zbożowe jare- ok. 1535 ha, żyto- ok. 1350 ha, jęczmień jary – ok. 1169 ha, pszenżyto ozime –ok. 1000 ha, oraz pszenica ozima – ok. 592 ha. Rośliny okopowe, tj. ziemniaki, buraki cukrowe, czy pastewne zajmują ok. 790 ha, natomiast uprawa rzepaku wynosi ok. 690 ha. Strukturę powierzchni upraw w 2014 r. przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 3 – powierzchnia upraw w 2014 roku:

Lp.	Rodzaj uprawy	2014 roku (ha)	%
1.	Żyto	1350	16,17
2.	Pszenica ozima	592	7,09
3.	Pszenica jara	320	3,83
4.	Jęczmień ozimy	85	1,02
5.	Jęczmień jary	1169	14,00

6.	Owies	350	4,19
7.	Pszenżyto ozime	1000	11,97
8.	Pszenżyto jare	100	1,20
9.	Mieszanki zbożowe ozime	60	0,72
10.	Mieszanki zbożowe jare	1535	18,38
11.	Kukurydza na ziarno	250	3,00
12.	Mieszanki zbożowo- strączkowe na ziarno	22	0,26
13.	Strączkowe jadalne (groch bób)	6	0,07
14.	Ziemniaki	370	4,43
15.	Buraki cukrowe	420	5,03
16.	Rzepak ozimy	690	8,26
17.	Mak , gorczyca, soja i inne oleiste	32	0,38
	Razem	8351	100%

* źródło: dane pozyskane od rzeczoznawcy sporządzającego szacunki plonów i zbiorów głównych ziemiopłodów w gospodarstwach indywidualnych

Przeważająca średnia jakość gleb w naszej gminie wpływa również na plony upraw rolniczych. Średnie plony są niezbyt wysokie i są zbliżone do średniej krajowej. W ubiegłym roku plony zbóż były nieco wyższe w porównaniu z poprzednimi latami.

Wydajność z jednego ha w strukturze podstawowych upraw w ostatnim roku przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 4 – Wydajność upraw w strukturze upraw

Lp.	RODZAJ UPRAWY		Średni PLON (dt) w gminie	Średni plon z 3 lat z obszaru całego województwa wielkopolskiego
1.	żyto		37	30,8
2.	Pszenica	ozima	45	46,6
		jara	37	36,9
3.	Jęczmień	ozimy	48	41,2
		jary	42	36,5
4.	Owies		33	29,6
5.	Pszenżyto	ozime	45	41,6

		jare	35	33
6.	Mieszanka zbożowa	ozima	45	36,5
		jara	40	33,0
7.	Mieszanki strączkowe	zbożowo-	32	42,0
8.	Buraki cukrowe		400	587,33
9.	Ziemniaki		230	258,3
10.	Rzepak ozimy		40	27,2
11.	Kukurydza na ziarno		50	70,4
12	Mak, gorczyca i inne oleiste		20	-

* źródło: dane pozyskane od rzeczoznawcy sporządzającego szacunki plonów i zbiorów głównych ziemiopłodów w gospodarstwach indywidualnych oraz z Urzędu Wojewódzkiego Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa

Przejęcie gruntów w m. Ostrowite i Popielewo

W dyspozycji Gminy znajduje się nadal dość dużo gruntów rolnych. W ramach gospodarowania tym zasobem podwyższono stawki minimalne na wszystkie grunty rolne na terenie Gminy, jak również grunty użytkowane rolniczo na terenie miasta.

W ostatnim czasie sporym sukcesem było pozyskanie dużego areału gruntów w m. Popielewo i Ostrowite. Gmina Trzemeszno od 2010 roku zabiegała o uregulowanie własności nieruchomości gruntowych położonych w m. Ostrowite. Decyzją Wojewody Wielkopolskiego z dnia 23 marca br. Gmina Trzemeszno nabyła z mocy prawa nieodpłatnie na własność nieruchomości w m. Ostrowite o łącznej powierzchni 32,61 ha, oznaczone w ewidencji gruntów jako:

- działka nr 67/2 o pow. 0,0654 ha,
- działka nr 67/3 o pow. 6,4800 ha,
- działka nr 83/1 o pow. 0,2216 ha,
- działka nr 83/2 o pow. 25,8400 ha.

Własność na rzecz Gminy Trzemeszno została ujawniona w księdze wieczystej. Ponadto w trakcie załatwiania jest komunalizacja gruntów w miejscowości Popielewo. Zarówno działki w m. Ostrowite jak i w m. Popielewo zostały wydzierżawione w trybie przetargu ograniczonego, na bardzo korzystnych dla Gminy warunkach.

Barszcz Sosnowskiego

W związku z pojawiającymi się ostatnio doniesieniami o coraz częściej obserwowanym występowaniu barszczu Sosnowskiego Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Poznaniu informuje, że zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony roślin barszcz Sosnowskiego nie jest rośliną kwarantannową i w związku z tym nie podlega urzędowemu obowiązkowi zwalczania. Oznacza to, że działania związane ze zwalczaniem tej rośliny nie mogą być narzucone z góry posiadaczom danego gruntu.

Barszcz Sosnowskiego może stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt – włoski na liściach i łodygach wytwarzają parzącą substancję, która może powodować zapalenie skóry oraz błon śluzowych, powstawanie pęcherzy i trudno gojących się ran. Parzące działanie nasila się podczas słonecznej pogody, wysokiej temperatury i dużej wilgotności powietrza. Szczególnie podatne są dzieci i osoby cierpiące na alergię.

Biorąc pod uwagę powyższe, zasadnym jest aby właściciele gruntów, na których występuje barszcz Sosnowskiego podjęli działania w celu zniszczenia tych roślin. Z uwagi na duże niebezpieczeństwo, należy unikać bezpośredniego kontaktu z tą rośliną. W razie konieczności należy chronić skórę ubierając się szczelnie, najlepiej w strój z materiałów syntetycznych, wodoodpornych oraz długie rękawice. Chronić należy również oczy.

(* na podstawie informacji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa)

Mając na uwadze zagrożenie wynikające z kontaktu z rośliną wystosowano pismo do sołtysów z prośbą o rozpowszechnienie informacji o toksycznym działaniu rośliny i wywieszenie przesłanych ulotek na tablicach sołeckich. W Trzemesznie na ul. Kalinowej stwierdzono przypadek rośliny przypominającej wyglądem barszcz Sosnowskiego. Przy pomocy Straży Pożarnej roślina ta została zwalczona.

Szacowanie strat w rolnictwie

Na rolnictwo bardzo duży wpływ mają warunki atmosferyczne, a zwłaszcza długotrwała susza, która systematycznie od wielu lat występuje na terenie naszej Gminy. Do takiego zjawiska oprócz wysokich temperatur oraz braku deszczu przyczyniają się również słabe gleby gminy. Duży obszar gminy to gleby o niskim wskaźniku bonitacji, będące szczególnie wrażliwe na niedobory wilgoci. Zarządzeniem Wojewody Wielkopolskiego w każdej gminie powołane zostały Komisje do szacowania zakresu i wysokości szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej,

w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę. Skład osobowy Komisji działającej na terenie naszej gminy przedstawia się następująco: Danuta Pawełczak, Małgorzata Podedworna, Monika Nowicka, Szymon Robaszkiewicz, Grażyna Konieczna i Zbigniew Bartz.

Urząd Wojewódzki opracował również stosowne procedury szacowania strat.

Bezpłatny odbiór worków po nawozach i folii po sianokiszonkach od rolników

W miesiącu maju br. zorganizowano bezpłatny odbiór od indywidualnych rolników odpadów foliowych pochodzenia rolniczego tj. worków po nawozach, folii po sianokiszonkach oraz folii pochodzenia ogrodniczego.

Wybory do Izb Rolniczych

31 maja 2015 r. odbyły się wybory do Rady Powiatowej Wielkopolskiej Izby Rolniczej na kadencję 2015-2018. W gminie Trzemeszno dodatkowo utworzono dwa obwody głosowania w Kruchowie i Trzemżalu. Mimo to frekwencja wyborcza była bardzo mała – oscylowała w granicach 3,5 %. Nowymi delegatami zostali: Pan Tomasz Bartz z Kruchowa i Pan Piotr Mądry z Trzemżala.

Utylizacja padłych zwierząt

Od wielu lat w gminie Trzemeszno rozwiązany jest problem odbioru padłych zwierząt gospodarskich. Bezpłatnego odbioru od rolników dokonuje Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe "HETMAN" Sp. z o.o. z siedzibą we Florianowie.

Zgodnie z art. 41 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt afrykański pomór świń należy do chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Podjęcie adekwatnych działań niezbędnych w celu ochrony przed przeniesieniem wirusa ASF określonych przez Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 stycznia 2014 r. w sprawie wprowadzenia programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń oraz poszerzenie wiedzy na temat ryzyka wystąpienia tej choroby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wymaga zachowania

szczególnych środków ostrożności w momencie odbioru padłych dzików i konieczności przewożenia ich oddzielnymi, wyspecjalizowanymi środkami transportu bezpośrednio do spalarni. Wyżej wymienione czynności wiążą się z ponoszeniem przez firmę Hetman dodatkowych kosztów i firma ta wprowadziła opłaty w przypadku świadczenia usług utylizacyjnych związanych z odbiorem padłych dzików. W tej sprawie gmina podpisała aneks do umowy odbioru padłych zwierząt. Firma Hetman pobiera również opłatę za odbiór, transport i utylizację padłych zwierząt, których właścicielem jest Skarb Państwa. Padłe zwierzęta gospodarskie od rolników odbierane są bezpłatnie na dotychczasowych zasadach.

Trzemeszno, 13 lipca 2015 r.

Sporządziła:
Danuta Pawełczak
Inspektor ds. komunalnych, rolnych i
rozwoju obszarów wiejskich

z up. BURMISTRZA

Dariusz Janikowski
Zastępca Burmistrza